

Umindelighed, og forsaavidt endelig den ærede Minister meente, at Spørgsmaalet kan besvares forskjelligt under forskjellige Synspunkter, saa troer jeg, at dette kun kan være Tilfældet paa Theoriens Standpunkt. Her i Forespørgselen foreligger kun den Opgave, at faae at vide, hvad den danske Lovgivning bestemmer om lutheriske Forældres Afgang til at lade deres Børn undervise i katolske Skoler, og det Spørgsmaal kan kun faae een Besvarelse, thi den danske Lovgivning kan ikke paa een gang nægte og tilstede Sligt. Paa Sagens nærværende Trin er det ligegyldigt, hvorledes man vil begrunde sin Mening om det foreliggende Spørgsmaal; men at dets Løsning er en praktisk Nødvendighed for Forskjellige, troer jeg er aldeles afgjort, og dette er ogsaa anerkjendt i Ministeriets og Skoledirektionens Skrivelser, som ere veglede med Hensyn til dette Spørgsmaal. Jeg troer derfor, at det snart maa komme til, at der forelægges et Lovforslag om denne Sag enten fra Ministeriets eller ogsaa fra privat Side.

Varfod: Jeg baade kan og maa være aldeles enig med den ærede Kultusminister, naar han siger, at dette Spørgsmaal ligesaafuldt henhører under Justitsministerens Omraade som under hans, ja, jeg vil endogsaa gaae et Skridt videre, og tillade mig at udtale den Formening, at det først og fremmest henhører under Justitsministerens Afgjørelse, og at det egentlig er til ham, Forespørgselen burde have været rettet. Naar jeg har tilladt mig at erklære denne Enighed, troer jeg imidlertid desværre ogsaa, at Enigheden mellem den ærede Kultusminister og mig ophører. Den ærede Kultusminister støtter sig i sit Svar paa et Udtryk i Loven af 13de April 1851 § 9, hvori han ganske rigtig fremhæver, at der staaer, at Børnene i ethvert Tilfælde skulle opdrages i en Troesbekjendelse, til hvilken en af Forældrene hører, eller i Folketjerkens Tro. Saaledes staaer der i Loven, men et andet Spørgsmaal er det, om den ærede Kultusminister gjør disse Ord til sine og deres Mening til sin, saaledes, at han ikke alene paaviser, at de staae i Loven, men ogsaa tør mene, at de burde staae der. Dette er noget heelt Andet, og jeg skalde jeg

ikke har havt Leilighed til at eftersee Forhandlingerne om denne Lov, tage meget feil, hvis ikke disse Bestemmelser og disse Udtryk bleve stærkt bekæmpede i den Rigsdag, der dengang var tilstede, saa at, naar den ærede Minister fremhæver, at Loven er vedtaget af den lovgivende Forsamling, er dette i ethvert Tilfælde ikke skeet uden stor Kamp om disse Lovens Bestemmelser. (Kroggh: Det er ligegyldigt!) Den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 2den Valgkreds (Kroggh) siger: det er ligegyldigt, Lov er Lov. Jeg skal heller ikke videre forfølge den Tanke, som kunde synes at ligge i denne Yttring, men hvad jeg skal tillade mig at fremhæve er, at man gjennem en Henvisning til denne Lov paa ingen Maade besvarer den ærede Spørgers Forespørgsel. Han har ikke spurgt, om Børn af lutherisk-katolske Forældre maae opdrages i den romersk-katolske Lære; han har ikke brugt Udtrykket „opdrage“, men han har brugt Udtrykket „undervise“, hvilket er noget derfra høist forskjelligt. Skolen kan i det Hele taget ikke opdrage, Opdragelsen foregaaer i Hjemmet, og jeg skalde derfor mene, at det i sig selv er høist uheldigt, for ikke at udtrykke sig skarper, at der staaer i Loven af 13de April, som der staaer. Skolen kan, som sagt, ikke opdrage, men kun undervise. Derfor har den ærede Spørger ogsaa fuldstændig rigtigt indskrænket sig til at spørge, om de omhandlede Børn kunne undervises i disse Skoler, og det skalde jeg mene, at de kunne, uden at der deri ligger mindste Fare for deres Opdragelse. Jeg maa tilstaae, at jeg for mit Vedkommende finder, som jeg altid har fundet, disse Bestemmelser i Loven af 13de April 1851 høist uheldige og stridende mod den Troesfrihed, der ved Grundloven er hjemlet; men endnu langt uheldigere vilde jeg finde det, hvis man ikke alene tog Lovens Ord som de ere, men lagde en større og dybere og mere indgribende Mening deri, end der kan og fornuftigviis bør ligge i disse Ord. Efter min Overbeviisning er Troen et Liv, og til Troen opdrages Børnene gjennem Livet i Familiehjemmet. Dersom der nu i et saadant Hjem er en Tro, der afviger fra den Tro, som læres i en eller anden Skole, saa vilde — det er min Overbeviisning — Forældrene aldrig betroe deres Børn til